Dosarul nr. 2ra-1377/16

Prima instanță: Judecătoria Bălți (jud. A. Cerbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz , G. Polivenco, O. Moraru)

DECIZIE

06 iulie 2016 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele şedinţei Tatiana Vieru
Judecătorii: Valentina Clevadî
Tamara Chişca-Doneva
Mariana Pitic
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig” împotriva deciziei din 09 februarie 2016 a Curții de Apel Bălți,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig” împotriva lui Dumitru Oboroc și Mariei Oboroc cu privire la restituirea daunei,

c o n s t a t ă :

La data de 22 ianuarie 2015 SA ”Moldasig” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Oboroc și Mariei Oboroc privind restituirea daunei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 30.07.2014, Alexandru Șerbul a depus cerere împotriva SA ”Moldasig”, unde a relatat că din vina locatarilor apartamentului nr. 56 din str. Suceava, 19, mun. Bălți, a fost inundat salonul apartamentului nr. 52 al aceluiași bloc locativ. Apartamentul nr. 52 din str. Suceava, 19, mun. Bălți a fost asigurat la SA ”Moldasig” în baza contractului de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice seria ABC/13 nr. 3091, cu valabilitatea din 25.10.2013 pînă la 24.10.2014.

După parvenirea cererilor din partea persoanelor cointeresate privind constatarea pagubelor, compania a deschis dosar de daune cu nr. D/ABC/14-3091 din 31.07.2014. În urma examinării cererii de despăgubire și a materialelor prezentate, SA ”Moldasig” a întocmit actul de despăgubire nr. D/ABC/14-21, calculînd suma prejudiciului cauzat persoanei vătămate în sumă de 4565,50 lei. La data de 07.08.2014 a fost achitată beneficiarului despăgubirea de asigurare în baza ordinului directorului general nr. ABC/14-11 din 06.08.2014. În urma achitării despăgubirii de asigurare, compania a preluat dreptul la regres față de proprietarii apartamentului nr. 56 - Dumitru Oboroc și Maria Oboroc.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, în adresa pîrîţilor a fost expediată pretenția nr.385 din 11.09.2014 cu propunerea achitării benevole a prejudiciului material în sumă de 4565,50 lei, însă pretenția a rămas fără răspuns.

Solicită reclamantul încasarea în mod solidar de la Dumitru Oboroc şi Maria Oboroc a prejudiciului material în sumă de 4565,50 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 270 lei.

Prin hotărîrea din 26 mai 2015 a judecătoriei Bălţi s-a admis acţiunea SA ”Moldasig”; s-a încasat în mod solidar de la Dumitru Oboroc şi Maria Oboroc în beneficiul SA ”Moldasig” suma de 4565,50 lei cu titlu de prejudiciu material și taxa de stat în sumă de 270 lei, în total suma de 4835,50 lei.

Prin decizia din 09 februarie 2016 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Dumitru Oboroc, s-a casat hotărîrea din 26 mai 2015 a judecătoriei Bălţi şi s-a emis o hotărîre nouă de respingere a acțiunii.

La data de 13 aprilie 2016 SA ”Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2016 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului s-a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată şi pasibilă de a fi casată.

Menționează recurentul că, instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, doar proprietara apartamentului nr. 52 – Şerbul Galina, dispunea de dreptul de a primi despăgubirea de asigurare conform contractului de asigurare, deoarece în contractul dat nu s-a menționat expres cine urma să se adreseze după despăgubire. Mai mult, conform pct. 1.1 din contractul încheiat, asiguratul achită prima de asigurare, iar asigurătorul plătește, la producerea evenimentului asigurat beneficiarului sau unui terţ, la indicația beneficiarului, despăgubirea de asigurare, în limitele, volumele, condițiile de asigurare şi în termenele convenite de contract. Deci, prin indicațiile beneficiarului – BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA şi-a exprimat acordul privind transferul sumei despăgubirii de asigurare ce-i revine, pe contul persoanei interesate – Şerbul Alexandru, feciorul asiguratei, în scopul înlăturării pagubelor pricinuite bunului imobil, conform actului de despăgubire nr. D/RCA/14-21 din data de 31.07.2014. Astfel, este cert faptul că anume BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca” SA avînd calitate de beneficiar poate să gestioneze cu suma despăgubirii după placul său.

Consideră că, este neîntemeiat şi argumentul instanței de apel, precum că la baza constatării pagubelor nu a fost invitat proprietarul apartamentului nr. 56 din str. Suceava, 19, mun. Bălți – Oboroc Dumitru pentru evitarea oricăror suspiciuni, deoarece la constatarea pagubei în urma inundării apartamentului nr. 52, au participat: reprezentantul SA ”Moldasig” împreună cu persoanele interesate şi cu un reprezentant al APLP nr. 47/32 COOP, întocmînd în acest sens un proces-verbal de constatare, iar Oboroc Dumitru nici nu putea fi prezent la acesta constatare, din motiv că în cadrul judecării pricinii a invocat că domiciliază în rl Sîngerei, sat. Heciul Nou. Însă, la momentul inundației imobilului locuia o altă familie, care şi i-a comunicat despre acest impact.

De asemenea, indică recurentul că, instanța de apel eronat a concluzionat că SA „Moldasig” nu a prezentat probe veridice în confirmarea faptului precum că apa s-a scurs din apartamentului lui Oboroc Dumitru, deoarece însăși intimatul a descris situația privind locul scurgerii, volumul acestei scurgeri şi urmările şi cauza inundației. Mai mult, la dosar sunt anexate şi probe care atestă vinovăția lui Oboroc Dumitru în producerea inundației.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 09 februarie 2016. Conform materialelor pricinii decizia instanței de apel a fost recepționată de către recurent la data de 14 martie 2016. Recursul declarat la data de 13 aprilie 2016 se consideră a fi declarat în termen.

Judecând recursul declarat de SA ”Moldasig”, în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel şi menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel şi să mențină hotărîrea primei instanțe.

Pe parcursul judecării pricinii s-a stabilit că, SA ”Moldasig” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva lui Oboroc Dumitru, Oboroc Maria prin care a solicitat încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare în sumă de 4565,50 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, prima instanță a admis acțiunea SA ”Moldasig” şi a încasat în mod solidar de la Dumitru Oboroc şi Maria Oboroc în beneficiul SA ”Moldasig” suma de 4565,50 lei cu titlu de prejudiciu material și taxa de stat în sumă de 270 lei.

Instanța de apel, judecînd pricina în ordine de apel, a casat hotărîrea primei instanțe şi a emis o nouă hotărîre de respingere integrală a acțiunii, concluzionînd că prima instanță a emis o hotărîre neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat eronat normele de drept material rezultînd din următoarele.

În speţă, SA „Moldasig” pretinde încasarea în ordine de regres a sumei de 4565,50 lei, ceea ce constituie despăgubirea de asigurare achitată lui Alexandru Şerbul în rezultatul producerii inundației apartamentului nr. 52 din str. Suceava, 19, mun. Bălți din vina locatarilor apartamentului nr. 56 din acelaşi bloc locativ.

Astfel, după cum rezultă din actele dosarului, apartamentul nr. 52 din str. Suceava, 19, mun. Bălți a fost inundat prin scurgere din apartamentul nr. 56 din acelaşi bloc locativ. Proprietari ai apartamentului menționat este Oboroc Dumitru şi Oboroc Maria drept dovadă servind extrasul eliberat de ÎS „Cadastru” din 06.08.2014.

La data de 25 octombrie 2013 între SA „Moldasig” şi Şerbul Galina a fost încheiat polița - contractul de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice seria ABC/13 cu nr. 3091, pentru perioada de asigurare 25.10.2013 - 24.10.2014.

La data de 30.07.2014 Alexandrul Şerbul a depus cerere către SA „Moldasig” privind faptul că din vina locatarilor apartamentului nr. 56 din str. Suceava, 19, mun. Bălţi a fost inundat apartamentul nr. nr. 52 din acelaşi bloc locativ.

La data de 31 iulie 2014 SA „Moldasig” a întocmit actul de constatare şi evaluare a pagubelor nr. D/ABC/14-3091, prin care a stabilit că suma prejudiciului material real suportat este de 4565,50 lei.

Prin ordinul SA „Moldasig” nr. ABC/14 din 06 august 2014 s-a dispus de achitat în beneficiului Şerbul Alexandru despăgubirea de asigurare în mărime de 4565,50 lei şi înaintarea acţiunii de regres împotriva lui Oboroc Dumitru, Oboroc Maria în mărime de 4565,50 (f.d. 23).

La data de 07 august 2014 SA „Moldasig” a achitat persoanei păgubite Alexandrul Şerbul suma de de 4565,50 lei, fapt ce se atestă prin ordinul de încasare anexat la dosar.

La data de 22 ianuarie 2015 SA „Moldasig” a înaintat lui Oboroc Dumitru şi Oboroc Maria reclamaţie cu privire la restituirea daunei materiale în mărime de 4565,50 lei.

Conform art. 1329 alin. (1) Codul civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 1415 alin. (1) Codul civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acțiune de regres împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Raportînd la caz, normele de drept material precitate, Colegiul consideră că prima instanţă corect a stabilit circumstanțele pricinii şi legal a dispus încasarea în ordine de regres în beneficiul SA „Moldasig” a despăgubirii de asigurare în sumă de 4565,50 lei.

În contextul dat, Colegiul reţine că obligaţia de despăgubire faţă de persoana asigurată rezultă din starea de fapt descrisă şi probată supra, conform căruia imobilul asigurat de către Şerbul Galina a suferit avarieri datorită scurgerilor de apă din apartamentul lui Oboroc Dumitru şi Oboroc Maria.

Deşi, nu s-a demonstrat o acțiune proprie a pîrîţilor, care ar duce la provocarea pagubei şi, în consecinţă, la o răspundere pentru fapta proprie, cert este că inundarea apartamentului asigurat s-a produs ca urmare a neglijenței acestora, ceea ce atrage răspunderea pentru neasigurarea bunurilor aflate sub paza lor juridică.

Faptul că o conductă din interiorul apartamentului pîrîţilor a cedat, generează o culpă a acestora, în condiţiile în care nu s-a făcut dovada unei *forte majore* sau a altei împrejurări, care să ducă la înlăturarea culpei.

Mai mult ca atît, Oboroc Dumitru nici nu neagă faptul că s-ar fi produs inundația în apartamentul Galinei Şerbul.

Deci, răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin inundarea apartamentului nr. 52 din str. Suceava, 19, mun. Bălți, îi revine lui Oboroc Dumitru şi Oboroc Maria, care conform extrasului din Registrul bunurilor imobile datat cu 22.12.2003 (f.d. 19), sînt proprietarii apartamentului nr. 56 din acelaşi bloc locativ.

Respectiv, prima instanță corect a concluzionat faptul că anume Oboroc Dumitru şi Oboroc Maria urmează să achite SA “Moldasig”, în ordine de regres, despăgubirile de asigurare în sumă de 4565,50 lei.

Însă, deoarece pe perioada judecării cauzei s-a constatat că Oboroc Maria a decedat, drept dovadă servind certificatul de deces anexat la dosar (f.d. 74), despăgubirile de asigurare achitate de către SA „Moldasig” urmează a fi încasate doar de la Oboroc Dumitru.

Cu referire la concluzia instanței de apel, precum că Alexandru Şerbul nu avea împuternici de a înainta cerere către SA „Moldasig” pentru a i se achita primele de asigurare în urma inundației imobilului asigurat, care îi aparține cu drept de proprietate Galinei Şerbul, şi acestuia din urmă i-au şi fost achitate aceste prime de asigurare, or din

dosarul de daună D/ABC/14-21 rezultă că persoana asigurată era Galina Şerbul şi nu Alexandru Şerbul, Colegiul va reţine următoarele.

Conform pct. 1.1 din contractul de asigurare, asiguratul achită prima de asigurare, iar asigurătorul plătește, la producerea evenimentului asigurat beneficiarului sau unui terţ la indicația beneficiarului, despăgubirea de asigurare în limitele, volumele, condițiile de asigurare şi în termenele convenite de contract.

La caz, este de menționat că, conform pct. 7.5 din același contract, beneficiarul de drept al contractului de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice este BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca".

Respectiv, beneficiarul - BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca", prin demersul expediat în adresa SA „Moldasig", s-a exprimat acordul privind transferul sumei despăgubirilor de asigurare pe contul lui Alexandru Şerbul în scopul înlăturării pagubelor pricinuite bunului imobil în urma survenirii cazului asigurat, conform actului de despăgubire nr. D/ABC/14-21 din data de 31.07.2014. (f.d. 18)

În atare circumstanțe, este cert faptul că BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca" avînd calitate de beneficiar, era în drept de a transmite plata pentru prima de asigurare în urma inundației imobilului asigurat inclusiv şi lui Alexandru Şerbul, deoarece nici în contractul încheiat între Galina Şerbul şi SA „Moldasig" la data de 25.10.2013 şi nici în condițiile de asigurare a acestui contract nu sînt expres prevăzute părţile care urmează să înainteze şi după caz să ridice de la asigurător plățile pentru primele de asigurare. Totodată indicîndu-se cert că indicarea persoanei cui va fi achitată despăgubirea este prerogativa BC „Eximbank Gruppo Veneto Banca".

De asemenea, este neîntemeiat ăşi concluzia instanţei de apel, precum că actul de constatare semnat la data de 03.07.2014, din care rezultă că la data de 27.07.2014 a fost inundat apartamentul nr. 52 str. Suceava, 19, mun. Bălţi, nu are putere probantă, din motiv că nu confirmă vinovăția pîrîtului în faptul că apa se scurgea anume din apartamentul acestuia.

La capitolul dat, Colegiul menționează că de fapt Oboroc Dumitru, în cadrul ședinței de judecată, a confirmat faptul că în apartamentul său au fost deteriorate ţevi de apă şi ca urmare a fost inundat imobilul asigurat al Galinei Şerbul.

Mai mult ca atât, Oboroc Dumitru indică şi asupra faptului că la momentul inundației în imobil, a cărui proprietar este, locuia o altă familie, care şi i-a comunicat despre acest impact.

Deci, însuşi pîrîtul Oboroc Dumitru nu neagă că inundația s-a produs ca rezultat al scurgerii apel din apartamentul său.

În conformitate cu art. 123 alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Respectiv, cert este faptul că inundația apartamentului asigurat s-a produs din cauza scurgerii apei din apartamentul pârâtului.

Argumentul instanţei de apel precum că din actele cauzei nu rezultă vinovăția lui Oboroc Dumitru în cauzarea prejudiciului precum şi invocarea vinovăției SA "Apă Canal" de către pîrît, sînt neîntemeiate şi în acest sens urmează de reținut temeiul de drept invocat de către recurent.

Conform anexei nr. 2 la Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de

încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, locatarii efectuează din cont propriu următoarele lucrări de întreţinere şi reparaţie a apartamentelor, neincluse în plata pentru deservirea tehnică şi reparaţia blocului locativ: vopsirea, văruirea şi lipirea tapetelor pe pereţi, pereţii despărţitori şi poduri; vopsirea podelelor, uşilor şi ferestrelor; acoperirea pereţilor cu teracotă şi reparaţia lor; răzuirea podelelor; înlocuirea, reparaţia, vopsirea aparatelor şi ţevilor de încălzire centrală, conductelor de gaze, apă şi canalizare; schimbul şi reparaţia dispozitivelor de fixare pentru uşi şi ferestre, montarea sticlei la geamuri; schimbarea şi reparaţia utilajului tehnico-sanitar, robinetelor, amestecătoarelor, lavoarelor, chiuvetelor, spălătoarelor, rezervoarelor, vaselor de closet; schimbarea şi reparaţia reţelelor electrice interne, prizelor, duliilor şi întrerupătoarelor electrice, cazane de baie, arăgazuri şi plite electrice; reparaţia şi schimbul altor elemente constructive din locuinţă, ce au ieşit din funcţiune din vina locatarilor, precum şi demontarea aparatelor suplimentare de încălzire şi a secţiunilor acestora, montate abuziv; proiectarea, instalarea, reparaţia şi deservirea sistemelor autonome de încălzire şi alimentare cu apă caldă menajeră (cazane, boilere şi altele.

Din prevederile enunţate rezultă cert că obligaţia de întreţinere şi înlocuire a ţevilor este a locatarului, în speţă – Oboroc Dumitru.

Respectiv, ultimul se face vinovat de funcţionarea defectuoasă a ţevilor din imobilul său şi urmează a purta răspundere pentru inundarea apartamentului vecin.

La capitolul vinovăţiei SA „Apă-Canal”, Colegiul menţionează prevederile art. 118 alin. (1) CPC, conform cărora, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul relevă că Oboroc Dumitru nu a adus nici o probă care l-ar degreva de răspundere pentru prejudiciul cauzat, ori simpla aserţiune a vinovăţiei SA „Apă-Canal” nu poate fi luată în considerare.

Din acelaşi motiv, nerespectarea unor alte probe, Colegiul va respinge şi argumentele pîrîtului Oboroc Dumitru referitor la cuantumul prejudiciului, actele de constatare a stării apartamentului inundat.

De asemenea, Colegiul mai menţionează că Şerbul Alexandru a invocat suprafaţa odăii inundate, însă devizul de cheltuieli conţine alte date care coincid cu cele expuse de pîrît în referinţă.

Prin urmare, instanţa de recurs reţine ca greşită şi contrară prevederilor normelor de drept material enunţate concluzia instanţei de apel de casare a hotărîrii primei instanţe şi emitere a unei noi hotărîri de respingere a acţiunii, fiind întemeiată critica recurentului în sensul că instanţa de apel n-a examinat probele pertinente administrate la dosar, care confirmă faptul că vinovat în producerea inundaţiei în apartamentul asigurat a cărei proprietară este Galina Şerbul este Oboroc Dumitru.

În atare circumstanţe, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie constată că soluţia primei instanţe de admitere a acţiunii este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă şi respectării prevederilor art. art. 121, 122 Codul de procedură civilă.

Astfel, soluţia dată de prima instanţă conform prevederilor legale enunţate este legală şi întemeiată, care a cercetat probele administrate la materialele pricinii şi corect a soluţionat litigiul dat.

Din considerentele menționate şi avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanța de apel şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SA „Moldasig”, de a casa integral decizia instanței de apel şi de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”.

Se casează decizia din 09 februarie 2016 a Curții de Apel Bălți, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig” împotriva lui Dumitru Oboroc și Mariei Oboroc cu privire la restituirea daunei, cu menținerea hotărîrii din 26 mai 2015 a judecătoriei Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei Tatiana Vieru

Judecătorii: Valentina Clevadî

Tamara Chişca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală